

Številka: 018-120/2023-8

Datum: 29. 11. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu mag. Zlate Jerman, kot predsednice senata ter Andraža Žvana in Sama Červeka, kot članov senata v postopku pravnega varstva pri izvedbi projektnega natečaja »*Javni natečaj za CENTER ZA SLUH IN GOVOR MARIBOR IN ŠPORTNA DVORANA SREDNJIH ŠOL V MARIBORU*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložil vlagatelj STYRIA ARHITEKTURA, načrtovanje, oblikovanje in izvedba d.o.o., Cankarjeva ulica 6e, Maribor (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (prej: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), Masarykova cesta 16, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), dne 29. 11. 2023

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem natečaju je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil dne 1. 12. 2022, pod številko objave JN008090/2022-I01, s popravkom in v Uradnem listu EU dne 2. 12. 2022, pod številko objave 2022/S 233-668297, s popravkom. Naročnik predmetni natečaj izvaja v sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije.

Naročnik je prejel deset elaboratov. Dne 29. 5. 2023 je na Portalu javnih naročil objavil »*Obvestilo o izidu*« z dne 19. 5. 2023, ki je vsebovalo »*Zaključno poročilo ocenjevalne komisije*« z dne 19. 5. 2023 o delu ocenjevalne komisije (v nadaljevanju tudi: žirije) in natečajnih elaboratih, iz katerega je med drugim izhajalo, da je bila podeljena:

- prva nagrada udeležencu Atelje Hočevar d.o.o., Gerbičeva ulica 54, Ljubljana (v nadaljevanju: udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana ali prvonagrajeni udeleženec),
- druga nagrada vlagatelju,
- tretja nagrada udeležencu Arhisol d.o.o., Tomanova ulica 22, Maribor (v nadaljevanju: udeleženec Arhisol d.o.o., Maribor).

Zoper navedeno odločitev je vlagatelj dne 8. 6. 2023 vložil (prvi) zahtevek za revizijo. Zahtevku za revizijo je Državna revizijska komisija ugodila in s sklepom št. 018-081/2023 z dne 18. 7. 2023 naročnikovo »Obvestilo o izidu« z dne 19. 5. 2023 razveljavila, ker naročnik odločitve ni obrazložil skladno z določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.); v nadaljevanju: ZJN-3).

Dne 24. 8. 2023 je naročnik na Portalu javnih naročil objavil novo »Obvestilo o izidu« z dne 18. 8. 2023, ki vsebuje »Zaključno poročilo ocenjevalne komisije« z dne 19. 5. 2023 ter »Dopolnitev zaključnega poročila ocenjevalne komisije« z dne 18. 8. 2023 o delu ocenjevalne komisije in oceni natečajnih elaboratov s prilogami. Iz obvestila med drugim izhaja, da se podeli:

- prva nagrada udeležencu Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana,
- druga nagrada vlagatelju,
- tretja nagrada udeležencu Arhisol d.o.o., Maribor.

Zoper navedeno odločitev je vlagatelj dne 5. 9. 2023 vložil (drugi oz. obravnavani) zahtevek za revizijo. V njem predlaga, da se odločitev naročnika razveljavi, vrne v ponovno evalvacijo elaboratov skladno z natečajnimi pogoji, zahtevami in merili in izda nova odločitev; zahteva tudi povrnitev stroškov postopka pravnega varstva. Vlagatelj zatrjuje, da:

- naročnik izpodbijane odločitve ni ustrezno obrazložil in da je pri njenem sprejemu kršil načelo anonimnosti natečajnikov;
- je naročnik nezakonito dodelil prvo nagrado elaboratu, ki ni izdelan skladno z izhodišči in zahtevami naročnika.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana se je dne 12. 9. 2023 z vlogo, vloženo na podlagi drugega odstavka 27. člena ZPVPJN, izjasnil o revizijskih navedbah vlagatelja.

Naročnik je dne 25. 9. 2023 z dokumentom *Odločitev* z dne 19. 9. 2023 zahtevek za revizijo zavrnil, posledično pa zavrnil tudi vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo).

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 28. 9. 2023 in dne 16. 10. 2023 odstopil dokumentacijo, vezano na izveden projektni natečaj (v nadaljevanju: natečajna dokumentacija) in dokumentacijo iz predrevizijskega postopka.

Vlagatelj se do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo ni opredelil.

Po pregledu natečajne dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja, udeleženca Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Naročnik s predmetnim natečajem izbira strokovno najprimernejšo rešitev za Center za sluh in govor Maribor in Športno dvorano srednjih šol v Mariboru. Po zaključku tega natečaja namerava naročnik izvesti javno naročilo izdelave projektne dokumentacije po postopku s pogajanji brez predhodne objave v skladu s točko b) četrtega odstavka 46. člena ZJN-3.

- I. Glede neobrazloženosti izpodbijane odločitve in kršitve načela anonimnosti natečajnikov

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da izpodbijana odločitev ni ustrezno obrazložena, saj iz nje ne izhaja, kako je naročnik ocenil prvovrščeni elaborat in v čem je le-ta, glede na razpisana merila, boljši od ostalih. Izpostavlja, da je ustrezna utemeljitev odločitve z medsebojno primerjavo

elaboratov in pojasnili prednosti izbranega elaborata glede na podana merila bistveni element vsake odločitve v skladu s tretjim odstavkom 90. člena ZJN-3, pa tudi bistvena sestavina zaključnega poročila v smislu določb Pravilnika o javnih natečajih za izbiro strokovno najprimernejših rešitev prostorskih ureditev in objektov (Uradni list RS, št. 108/04 s sprem.; v nadaljevanju: Pravilnik). Vlagatelj zatrjuje tudi, da, ker v prvotnem zaključnem poročilu manjka vsakršna obrazložitev odločitve glede medsebojne primerjave prispelih elaboratov v skladu z natečajnimi pogoji in merili, ni mogoče šteti, da dopolnjeno zaključno poročilo le dodatno pojasnjuje vrednotenje natečajnih elaboratov.

Vlagatelj nato zatrjuje, da se naročnik v izpodbijani odločitvi ne sklicuje na nobeno, že ob sprejemu prvotne odločitve, obstoječo dokumentacijo, ki bi vsebovala ustrezno obrazložitev njegove odločitve, ampak se sklicuje le na kasneje sprejeto dopolnitev zaključnega poročila. Dodatno utemeljitev razlogov glede ocene in razvrstitve natečajnih elaboratov, ki izhaja iz slednjega, bi po zatrjevanju vlagatelja morala ocenjevalna komisija upoštevati že pri pripravi zaključnega poročila z dne 19. 5. 2023.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ni ravnal skladno z napotkom Državne revizijske komisije iz sklepa št. 018-081/2023, saj ni sprejel nove odločitve, pač pa je, po sprejemu dopolnitve zaključnega poročila, sprejel odločitev z enako razvrstitvijo prejetih elaboratov kot v prejšnji odločitvi.

Dalje zatrjuje, da je ocenjevalna komisija obrazložitev oz. utemeljitev glede na merila podala šele v dopolnitvi zaključnega poročila, po ugotovitvi identifikacije natečajnikov, s čemer je bilo kršeno načelo anonimnosti natečajnikov. Identifikacija natečajnikov je imela zavesten ali podzavesten vpliv na naknadno podano mnenje ocenjevalne komisije v kasnejši dopolnitvi zaključnega poročila, ki je oblikovala svoje stališče glede prednosti prvouvrščenega natečajnega elaborata v primerjavi z drugo uvrščenim (in naslednjimi) šele po seznanitvi z natečajniki (»sadež zastrupljenega drevesa«). Na podan opis obrazložitve v dopolnitvi zaključnega poročila bi po mnenju vlagatelja lahko vplivala najmanj v smeri, da ostane razvrstitev takšna, kot je bila podana v prvotni odločitvi.

Vlagatelj s tem očitkom v zvezi zaključuje, da se zaključno poročilo sprejme po ocenitvi vseh natečajnih elaboratov, kar pomeni, da bi se morala tudi dopolnitev zaključnega poročila, ki »korigira« prvotno sprejeto zaključno poročilo brez obveznih sestavin, sprejeti po ponovni ocenitvi vseh natečajnih elaboratov. Ker temu ni bilo tako, je izpodbijano odločitev potrebno razveljaviti.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana v vlogi z dne 12. 9. 2023 navaja, da očitek vlagatelja o naročnikovi kršitvi načela anonimnosti natečajnikov ni utemeljen. Očitek, ki ga gre po njegovem mnenju razumeti kot očitek o domnevni pristranskosti ocenjevalne komisije, je nekonkretiziran in neizkazan. Poudarja, da je v točki 4.17 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja* v dokumentu *Natečajni pogoji* natančno opredeljen trenutek, ko natečaj preneha biti anonimen.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo navaja, da so očitki vlagatelja glede zatrjevane kršitve načela anonimnosti pri izdaji izpodbijane odločitve notranje neskladni z vsebino njegovega zahtevka in s ciljem, ki ga z njim želi doseči. Z zahtevo po ponovnem ocenjevanju po že izvedeni identifikaciji avtorjev se namreč vlagatelj zavzema za neanonimnost pri ponovnem ocenjevanju. Ravno z ravnanji, ki jih predlaga vlagatelj, in z drugačnim vrstnim redom ocenjevanih elaboratov, kot je bil potrjen v zaključnem poročilu, bi bilo načelo anonimnosti natečajnikov v resnici nedopustno kršeno.

Naročnik ugotavlja, da vlagatelj ne zatrjuje kršitve načela anonimnosti v postopku do potrditve zaključnega poročila in torej ne zatrjuje »zastrupitve samega drevesa«. Tega tudi sicer, po zatrjevanju naročnika, ni bilo. V zvezi s kršitvijo navedenega načela pri dopolnitvi zaključnega poročila naročnik navaja, da dopolnitev zaključnega poročila predstavlja dodatno obrazložitev predhodnega izida rezultatov natečaja do potrditve zaključnega poročila. V njej so podrobneje utemeljeni oz. zapisani razlogi, ki so vodili ocenjevalno komisijo k izbiri strokovno najprimernejših rešitev, kot izhajajo iz predhodno potrjenega zaključnega poročila. Naročnik navaja, da dodatna utemeljitev razvrstitve elaboratov, ki izhaja iz predhodno potrjenega zaključnega poročila, ni izključena niti po Pravilniku niti po ZJN-3, pa tudi sicer pri dopolnitvi ne gre za nekaj, kar v času potrditve zaključnega poročila še ne bi obstajalo – vsi razlogi za potrditev vsebine zaključnega poročila so obstajali že v času sprejema zaključnega poročila, z dodatno pisno obrazložitvijo v dopolnitvi zaključnega poročila pa so le-ti natečajnikom, preko žirije, le dodatno pisno predstavljeni.

Naročnik zavrača navedbe vlagatelja, da sta naročnik oz. ocenjevalna komisija morala svojo obrazložitev prilagajati za namene ustrezne obrazložitve nove odločitve in ohranitve prvotne razvrstitve natečajnih elaboratov, saj so isti razlogi za potrditev vsebine zaključnega poročila, upoštevani na sejah in pri ocenjevanju, obstajali že v času sprejema zaključnega poročila.

Naročnik poudarja, da obrazložitev ne more zajemati vnaprejšnjega odgovora na vse vnaprej nepredvidene subjektivne kritike natečaja glede arhitekturnih rešitev iz vsakega od ocenjevanih natečajnih elaboratov. Predhodno ugotovljena neobrazloženost obvestila o izidu je bila v novi odločitvi naročnika odpravljena, da temu ne bi bilo tako, pa vlagatelj na pravno upošteven način niti ne zatrjuje.

Kot neutemeljene in pavšalne naročnik zavrača še navedbe vlagatelja, da naj bi imela razvrstitev natečajnih elaboratov vpliv na naknadno podano mnenje natečajne komisije v dopolnitvi zaključnega poročila. Izključitev možnosti neformalnih vplivov se v okviru projektne natečaja zagotavlja preko anonimnosti do faze, dokler žirija ne sprejme odločitve s potrditvijo zaključnega poročila. Navedeno zagotavlja objektivnost in nepristranskost ocenjevanja ter enakopravno obravnavo udeležencev natečaja. Naknadna dopolnitev obrazložitve razlogov, ki so narekovali predhodno razvrstitev natečajnih elaboratov kot izhaja iz zaključnega poročila, ni imela nikakršnega vpliva na razvrstitev natečajnih elaboratov in na predhodno že izvedeni način in potek glasovanja žirije, ki z dopolnitvijo obrazložitve ni bil v ničemer spremenjen.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da mora v skladu s tretjim odstavkom 90. člena ZJN-3 odločitev o oddaji javnega naročila, da jo je mogoče šteti za obrazloženo, vsebovati (med drugim) značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika in razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran.

Ocenjevalna komisija mora v postopku projektne natečaja pregledati predložene načrte in projekte izključno na podlagi meril, ki so bila navedena v obvestilu o natečaju. V poročilu, ki ga podpišejo njeni člani, mora evidentirati prednostno razvrstitev projektov na podlagi vsebine vsakega projekta, skupaj s svojimi opombami in vsemi točkami, ki bi utegnile zahtevati pojasnitev (relevantni del drugega in tretji odstavek 104. člena ZJN-3; vsebinsko primerljivo tudi tretji odstavek 60. člena Pravilnika).

V izpodbijani odločitvi je naročnik predstavil rezultate natečaja in razvrstitev natečajnih elaboratov glede na podeljene nagrade, priznanja in odškodnine, odločitvi pa priložil tudi dve poročili ocenjevalne komisije. V prvem poročilu, tj. zaključnem poročilu z dne 19. 5. 2023, je ocenjevalna komisija podala opise oz. predstavitev posameznih rešitev, ki izhajajo iz prejetih natečajnih elaboratov, vsakemu od nagrajenih natečajnih elaboratov pa podala tudi usmeritve in priporočila,

ki jih bo potrebno upoštevati pri nadaljnem projektiranju. V drugem poročilu, tj. dopolnitvi zaključnega poročila z dne 18. 8. 2023, je ocenjevalna komisija dodatno opisno pojasnila oz. utemeljila predhodno sprejeto oceno natečajnih elaboratov, njihovo razvrstitev glede na merila iz natečajne dokumentacije in predstavila medsebojno primerjavo rešitev, ki izhajajo iz natečajnih elaboratov. Poročilu je priložila tudi tabelarno predstavljeno primerjavo ocenjenih natečajnih elaboratov glede na merila iz natečajne dokumentacije ter mnenje izvedenca za investicije z dne 11. 5. 2023 in njegov pisen povzetek obrazložitve ustnega mnenja z dne 10. 8. 2023.

Naročnik je v izpodbijani odločitvi poleg predstavitve posameznih rešitev, ki izhajajo iz prejetih natečajnih elaboratov, podrobno predstavil tudi njihovo medsebojno vrednotenje po merilih iz natečajne dokumentacije, v tem okviru pa predstavil tudi prednosti prvouvrščenega elaborata v primerjavi z ostalimi. V dopolnitvi zaključnega poročila s prilogami, sprejemu katerega vlagatelj ne nasprotuje (ampak se ne strinja zgolj z njegovo vsebino), so bile (predhodno) sprejeta ocena natečajnih elaboratov in (predhodno) predstavljene rešitve, ki izhajajo iz posameznih natečajnih elaboratov, dodatno utemeljene s predstavitvijo primerjave nagrajenih natečajnih elaboratov in z obrazložitvijo vrstnega reda zmagovalcev natečaja; s primerjavo nenagrajenih natečajnih elaboratov z elaborati s priznanji in nagradami ter s primerjavo natečajnih elaboratov s priznanji z natečajnimi elaborati z nagradami (točka 4.2 dopolnitve zaključnega poročila). Glede na predstavljeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da očitek vlagatelja, da izpodbijana odločitev ni ustrezno obrazložena in da iz nje ne izhajajo prednosti prvouvrščenega elaborata pred ostalimi natečajnimi elaborati, ni utemeljen.

Utemeljen tudi ni vlagateljov očitek, da je ocenjevalna komisija s sprejemom dopolnitve zaključnega poročila »korigirala« prvotno sprejeto zaključno poročilo, saj je ocenjevalna komisija v dopolnitvi zaključnega poročila, kot izhaja iz zgoraj navedenega, podala zgolj (v prvotni odločitvi manjkajočo) utemeljitev ocene glede že izvedene razvrstitve natečajnih elaboratov, upoštevaje rešitve, ki jih je v zvezi s posameznim natečajnim elaboratom izpostavila že v zaključnem poročilu z dne 19. 5. 2023.

Prav tako ni utemeljen očitek vlagatelja, da se naročnik v izpodbijani odločitvi ne sklicuje na nobeno, že v času sprejema prejšnje odločitve, sprejeto dokumentacijo. Naročnik namreč izpodbijane odločitve ni utemeljil le na dopolnitvi zaključnega poročila z dne 18. 8. 2023, kot zmotno zatrjuje vlagatelj, saj je v njej v celoti navedel uvodne ugotovitve iz prvotne odločitve in iz zaključnega poročila z dne 19. 5. 2023, predložil pa je tudi že, pred sprejemom prvotne odločitve, izdelano mnenje izvedenca za investicije z dne 11. 5. 2023. Ravno izhodišča in ugotovitve ocenjevalne komisije, kot izhajajo iz prvotne odločitve (uvodne ugotovitve in zaključno poročilo z dne 19. 5. 2023) so v ponovljenem postopku predstavljale podlago za sprejem dopolnitve zaključnega poročila z dne 18. 8. 2023.

V zvezi z navedbo vlagatelja, da bi moral naročnik ustrezno obrazložitev odločitve podati že v zaključnem poročilu z dne 19. 5. 2023, Državna revizijska komisija pripominja, da je nezadostno obrazloženost prvotne odločitve, ki je vsebovala tudi zaključno poročilo z dne 19. 5. 2023, ugotovila v sklepu št. 018-081/2023, s katerim je prvotno odločitev naročnika iz tega razloga, ob upoštevanju tretjega odstavka 90. člena ZJN-3, tudi razveljavila. Naročnik je na tej podlagi nato sprejel novo, izpodbijano odločitev. Da je slednja zadostno in ustrezno obrazložena, pa je Državna revizijska komisija ugotovila v uvodnem delu te obrazložitve.

Glede upoštevanja anonimnosti natečajnikov v postopku projektne natečaja ZJN-3 v 104. členu med drugim določa, da mora ocenjevalna komisija predložene načrte in projekte pregledati anonimno in da mora anonimnost udeležencev natečaja upoštevati vse dokler ne sprejme mnenja ali odločitve (relevantni del prvega, drugega in četrtega odstavka 104. člena ZJN-3; vsebinsko primerljivo tudi 3. točka prvega odstavka 3. člena in prvi odstavek 61. člena Pravilnika)

Ob sklicevanju na zgornje pravne podlage je tudi naročnik v dokumentu *Natečajni pogoji* navedel, da »Anonimnost pomeni, da mora biti ves čas ocenjevanja natečajnih elaboratov zagotovljeno varovanje podatkov, ki bi lahko razkrili kdo je avtor ali natečajnik oz. gospodarski subjekt [...]« (poglavje 3. *Opredelitev pojmov*) in da se identificiranje avtorjev izvede po tem, ko je potrjeno zaključno poročilo ocenjevalne komisije (točka 4.17 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja*).

Naročnik oz. ocenjevalna komisija je, kot že ugotovljeno, svojo odločitev o rezultatih natečaja utemeljila v zaključnem poročilu z dne 19. 5. 2023, v katerem je predstavila opise oz. posamezne rešitve iz prispelih natečajnih elaboratov. V dopolnitvi zaključnega poročila z dne 18. 8. 2023 pa je dodatno, opisno in tabelarno, prikazala primerjave že ocenjenih natečajnih elaboratov glede na merila iz natečajne dokumentacije. Iz predhodno predstavljenih pravnih podlag izhaja, da mora ocenjevalna komisija upoštevati anonimnost udeležencev natečaja med ocenjevanjem natečajnih elaboratov, do trenutka, ko sprejme mnenje ali odločitev. Upošteva, da zagotovljena anonimnost udeležencev natečajnega postopka med postopkom ocenjevanja in do sprejema (oz. potrditve) zaključnega poročila z dne 19. 5. 2023 med strankama ni sporna, njegova dopolnitev z dne 18. 8. 2023 pa, kot že ugotovljeno, ne predstavlja novega zaključnega poročila in ocenjevanja natečajnikov, ampak le dopolnitev manjkajoče dodatne pisne utemeljitve oz. njene dodatne obrazložitve, po presoji Državne revizijske komisije naročniku kršitve anonimnosti natečajnikov v predmetnem postopku ni mogoče očitati.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da bi predhodna seznanitev ocenjevalne komisije z identiteto natečajnikov lahko vplivala na podajo obrazložitve v dopolnitvi zaključnega poročila v smeri prilagoditve obrazložitve odločitve o rezultatih natečaja in zavestno oz. podzavestno vplivala na naknadno podano mnenje ocenjevalne komisije v dopolnitvi strokovnega mnenja, Državna revizijska komisija izpostavlja, da je v svojih odločitvah (npr. v zadevah št. 018-009/2017, 018-110/2018, 018-032/2021, 018-017/2023), že večkrat zapisala, da je zahtevek za revizijo namenjen zatrjevanju kršitev, ki naj bi jih v postopku oddaje javnega naročila domnevno storil naročnik, v ta namen pa ZPVPJN od vlagatelja zahteva aktivno vlogo pri navajanju (pravno relevantnih) dejstev in predlaganju (pravno relevantnih) dokazov. Ker ZPVPJN v drugem odstavku 15. člena določa le, da mora vlagatelj v zahtevku za revizijo navesti očitane kršitve ter dejstva in dokaze, s katerimi se kršitve dokazujejo, je potrebno zahteve v zvezi z zatrjevanjem kršitev in dejstev ter njihovega dokazovanja poiskati v Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN v predrevizijskem, revizijskem in pritožbenem postopku uporabljajo glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja. Razpravno načelo, določeno v 7. členu ZPP, od strank zahteva, da navedejo vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagajo dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo, skladno z 212. členom ZPP pa mora vsaka stranka navesti dejstva in predlagati dokaze, na katere opira svoj zahtevek ali s katerimi izpodbija navedbe in dokaze nasprotnika. Iz navedenih določb ZPP izhaja t.i. trditveno-dokazno breme, ki pomeni dolžnost tožnika, da jasno, določno in konkretno navede dejstva, na katera opira tožbeni zahtevek (trditveno breme) in zanje predlaga dokaze, ki naj resničnost zatrjevanih dejstev potrdijo (dokazno breme). Navedbe vlagatelja o domnevni pristranskosti ocenjevalne komisije pri pripravi in sprejemu dopolnitve zaključnega poročila z dne 18. 8. 2023 so nekonkretizirane, pavšalne in nedokazane. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v obravnavanem delu svojega trditvenega (še manj pa dokaznega) bremena ni izpolnil, saj ni navedel (niti izkazal) nobenih pravno relevantnih dejstev, ki bi omogočala zaključek o pristranskosti ocenjevalne komisije.

V zaključku obravnavanega očitka Državna revizijska komisija ugotavlja, da niso utemeljene niti navedbe vlagatelja, da naročnik pri sprejemu izpodbijane odločitve ni ravnal skladno z napotkom, ki mu ga je v sklepu št. 018-081/2023 dala Državna revizijska komisija.

Državna revizijska komisija je v sklepu št. 018-081/2023 ugotovila, da naročnik (predhodne) odločitve v predmetnem javnem natečaju (oz. obvestila o izidu) ni zadostno obrazložil, zato jo je z navedenim sklepom razveljavila. Ob tem je naročnika v skladu s tretjim odstavkom 39. člena ZPVPJN napotila, naj v nadaljevanju postopka sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3 in pri tem upošteva njene ugotovitve, kot izhajajo iz sklepa. Opozorila ga je tudi, da mora obrazložitev morebitne nove odločitve, poleg rezultatov natečaja, vsebovati tudi primerjavo prednosti izbranega elaborata v primerjavi z ostalimi glede na merila iz natečajne dokumentacije. Naročnik je s tem, ko je sprejel izpodbijano odločitev, sprejel »eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3« (četudi je glede razvrstitve natečajnih elaboratov in podelitve nagrad, priznanj in odškodnin enaka prvotni), le-to pa, kot predhodno ugotovljeno, tudi (upoštevaje napotek) ustrezno obrazložil.

Upošteva predhodno navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj z očitki o nezakonitem ravnanju naročnika v okviru obravnavanega očitka pod točko I. ni uspel.

II. Glede neskladnosti prvonagrajenega elaborata z izhodišči in zahtevami naročnika

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da natečajni elaborat udeleženca Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana, ni izdelan skladno z izhodišči in zahtevami naročnika, zato mu naročnik ne bi smel dodeliti prve nagrade. Pri tem izpostavlja:

- presežen prag investicije objekta;
- vpliv razvejane stavbne tipologije CSGM na kakovost prostorske zasnove natečajnega območja;
- netrajnostno gradnjo.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana v vlogi z dne 12. 9. 2023 navaja, da vlagateljeve navedbe o vsebinski neskladnosti njegovega natečajnega elaborata z razpisanimi pogoji in merili niso pravilne.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo, po uvodnem pojasnilu načina ocenjevanja natečajnih elaboratov, izpostavlja, da vlagatelj s svojimi očitki izpodbija rezultat ocenjevanja v okviru predstavitve lastnega dojemanja rešitve prvovrščenega elaborata in da so njegove trditve pretežno neobrazložene, zato jih zavrača. Pojasnjuje razliko med izločitvijo natečajnega elaborata iz ocenjevanja (pogoji) in njegovo pripustitvijo k ocenjevanju (merila). Navaja, da je ocenjevalna komisija dolžna vse natečajne elaborate, ki so prestali predhodni preizkus, pripustiti v ocenjevanje, zato je bil prvovrščeni elaborat pravilno pripuščen v ocenjevanje. Izpostavlja, da je cilj natečaja pridobiti najbolj ustrezne rešitve, pri čemer natečajni elaborati ne predstavljajo končne rešitve, zato se od njih ne pričakuje, da bodo v celoti usklajeni z vsemi zahtevami naročnika.

Državna revizijska komisija uvodoma pojasnjuje, da med pogoji in merili, ki jih v natečajni dokumentaciji določajo naročniki, obstaja pomembna razlika (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-006/2017, 018-042/2021, 018-196/2021). Pogoji so absolutni – za vsakega ponudnika predstavljajo kvalifikacijski prag, saj jih mora v celoti izpolniti, če hoče konkurirati za pridobitev naročila. Merila pa so relativna – gre za elemente za vrednotenje in medsebojno primerjavo ponudb, torej za razlikovalne elemente med (dopustnimi) ponudbami, katerih izbira odraža naročnikovo presojo pomembnosti posameznih okoliščin, povezanih s predmetom ali izvedbo naročila. Posledica neizpolnjevanja pogojev je zavrnitev ponudbe oz. izločitev ponudnika, medtem ko posledica neizpolnjevanja meril ni zavrnitev ponudbe, ampak slabša razvrstitev ponudbe na ocenjevalni lestvici.

Razliko med natečajnimi pogoji in natečajnimi merili za ocenjevanje je v točki 7.1 v poglavju 7. *Merila za ocenjevanje* v dokumentu *Natečajni pogoji*, smiselno enako kot pojasnjeno zgoraj, opisal tudi naročnik. V zvezi s pogoji je zapisal, da jih morajo izpolnjevati vsi sodelujoči in da se del teh pogojev preverja takoj ob oddaji elaborata (predhodni preizkus), drugi del, vezan na razkritje identitete sodelujočih, pa se preverja ob zaključku natečaja (naknadni preizkus). Posledica neizpolnjevanja pogojev je nepripustitev natečajnega elaborata v ocenjevanje. V zvezi z merili pa je naročnik zapisal, da njihovo neizpolnjevanje ne pomeni avtomatične izključitve natečajnega elaborata in da morajo biti vsi elaborati, ki so prestali predhodni preizkus (pogoje), pripuščeni v ocenjevanje po merilih.

V zvezi z definicijo »pogoja« se naročnik sklicuje na definicijo »Dopustna natečajno ponudbena dokumentacija«, ki je opredeljena kot ponudba, ki:

»izpolnjuje pogoje prvega preizkusa in:

- je prispela pravočasno,
- je anonimna in
- ima vse zahtevane bistvene sestavne dele,

izpolnjuje pogoje drugega preizkusa in jo je predložil natečajnik oz. gospodarski subjekt, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje iz 76. člena ZJN-3, kot so opredeljeni v natečajnih pogojih:

- glede vodje projektiranja,
- glede gospodarskega subjekta,
- glede sodelovanja avtorjev v eni avtorski skupini,
- glede nasprotja interesov oz. korupcije in
- glede drugih zahtev navedenih v okviru drugega preizkusa.«

Da bo ocenjevalna komisija o vseh ostalih zahtevah, navedenih v natečajni dokumentaciji, presojala v skladu z merili za ocenjevanje, kot so opredeljeni v natečajnih pogojih, je naročnik posebej izpostavil (poglavje 3. *Opredelitev pojmov* v dokumentu *Natečajni pogoji*).

Naročnik je v točki 7. *Merila za ocenjevanje* v dokumentu *Natečajni pogoji* določil, da bo ocenjevalna komisija rešitve v posameznih natečajnih elaboratih vrednotila po merilih iz točk 1 do 3, pri čemer je najpomembnejše merilo, navedeno v točki 1, in potem po padajoči pomembnosti do točke 3:

»1. **KAKOVOST URBANISTIČNE, PROGRAMSKO – FUNKCIONALNE, ARHITEKTURNE IN KRAJINSKOARHITEKTURNE ZASNOVE**

- urbanistična umestitev in členitev stavbnih volumnov,
- skladnost s predvidenim programom, cilji, nameni, usmeritvami in določili naročnika in uporabnika (kot so opredeljeni v natečajni nalogi),
- programsko – tehnološko – funkcionalna odličnost predlagane rešitve,
- funkcionalnost in oblikovna kakovost arhitekturnih rešitev in odprtega prostora,
- orientacija in kakovost pogledov,
- upoštevanje sodobnih načinov učenja,
- funkcionalnost dostopov in prometnih ureditev.

2. **MERILA GOSPODARNOSTI, TRAJNOSTNOSTI IN ENERGETSKE UČINKOVITOSTI**

- gospodarna izvedba gradnje,
- gospodarno vzdrževanje in obratovanje objektov in ureditev v celotnem življenjskem ciklu,
- gospodarna izvedba investicije kot celote,
- varnost, odpornost proti vandalizmu,
- skladnost s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov,
- uporaba okolju prijaznih materialov in izdelkov.

3. SKLADNOST ZASNOVE

- s pogoji, usmeritvami in mnenji nosilcev urejanja prostora
- ter smiselno upoštevanje določil OPN, ki je v fazi sprejemanja (upoštevajoč, da bo zmagovalna natečajna rešitev osnova za izdelavo OPPN-ja za območje).«

V obravnavanem primeru naročnik merilom za ocenjevanje ni določil relativne uteži, pač pa je merila za ocenjevanje, glede na naravo in namen projektne natečaja (tj. da naročnik za razpisano nalogo s pomočjo ocenjevalne komisije izbere strokovno najprimernejšo rešitev) določil v padajočem zaporedju po pomembnosti (smiselno skladno z osmim odstavkom 84. člena ZJN-3).

Najpomembnejše merilo se nanaša na lastnosti predlagane zasnove in je opredeljeno s sedmimi parametri (prvo merilo), sledi merilo gospodarnosti, trajnosti in energetske učinkovitosti, opredeljeno s šestimi parametri (drugo merilo), na tretjem mestu pa je merilo skladnosti zasnove z mnenji nosilcev urejanja prostora in smiselno z določili občinskih prostorskih aktov (v nadaljevanju: OPN). Iz opisanega izhaja jasna namera naročnika, da izbere rešitev, ki je najbolj ustrezna z vidika kvalitetne vsebine, ki je nadalje tudi gospodarna in trajnostno učinkovita ter smiselno skladna z vidika nosilcev urejanja prostora in določili OPN.

Ocenjevalno komisijo v obravnavanem natečajnem postopku sestavljajo predstavniki naročnika in predstavniki Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije. Kot strokovna pomoč pri delu ocenjevalne komisije so bili imenovani tudi poročevalec za arhitekturo, poročevalec za krajinsko arhitekturo ter izvedenec za investicijo (točka 4.5 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja* v dokumentu *Natečajni pogoji*).

V postopku projektne natečaja ocenjevalna komisija izmed prejetih natečajnih elaboratov, ki so prestali predhodni preizkus (v konkretnem primeru presojo pravočasnosti, spoštovanja anonimnosti in popolnosti v smislu sestavnih delov, glej točko 4.14 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja* v dokumentu *Natečajni pogoji*) in so bili zato pripuščeni v ocenjevanje po merilih, išče tistega, ki je strokovno najprimernejši glede na razpisano nalogo. Rešitve iz natečajnih elaboratov ocenjuje kot so, z vidika in v obsegu pričakovanj naročnika, opredeljenih v okviru postopka projektne natečaja, predstavljene v prejetih natečajnih elaboratih. Ocenjevanje natečajnih elaboratov in njihovo vrednotenje s strani ocenjevalne komisije sta opravili strokovne narave, v okviru katerih ocenjevalna komisija strokovno ocenjuje in vrednoti primernost rešitev iz natečajnih elaboratov po vnaprej znanih in opredeljenih objektivnih kriterijih. Ker ocena odraža osebno vrednotenje (člana) ocenjevalne komisije glede rešitev iz natečajnih elaboratov na podlagi meril ocenjevanja, kot taka pa predstavlja rezultat uporabe vnaprej opredeljenih objektivnih meril, natečajniki z zahtevkom za revizijo praviloma ne morejo zatrjevati kršitev, usmerjenih v neustrezno oceno ocenjevalne komisije, pri čemer bi kršitve temeljile na njihovih lastnih subjektivnih prepričanjih, zakaj bi morala ocenjevalna komisija določeno natečajno rešitev oceniti drugače. Navedeno pa, samo zase, še ne pomeni, da predmet zahtevka za revizijo sicer ne more biti katero drugo vprašanje, povezano z ocenjevanjem, npr. presoja upoštevanja pogojev, kriterijev, meril za ocenjevanje ali določenih postopkov, predvidenih v natečajni dokumentaciji (smis. prim. Sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije opr.št. I Up 40/2019, Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije I Up 120/2023, Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije I Up 83/2023). V tem smislu je zato Državna revizijska komisija tudi presojala s tem povezane revizijske očitke vlagatelja, kot sledi v nadaljevanju.

- a. Glede preseženega praga investicije

Vlagatelj v zahtevku za revizijo ob povzemanju zahteve naročnika po doseganju ekonomske upravičenosti natečajnega elaborata, predvidenega finančnega okvirja investicije in merila gospodarnosti, trajnostnosti in energetske učinkovitosti (drugo merilo) zatrjuje, da ocenjena investicijska vrednost prvouvrščenega elaborata ne upošteva naročnikovega finančnega okvirja in ga bistveno presega (za 70%) Poudarja tudi, da je ocenjevalna komisija prvonagrajenemu elaboratu zaradi preseganja predvidene investicijske vrednosti naložila racionalizacijo.

Izpostavlja, da je ocenjevalna komisija v dopolnitvi zaključnega poročila pojasnila, da je pri prvonagrajenem elaboratu upoštevala mnenje izvedenca za investicijo, ki je za prvonagrajeni elaborat ocenil, da presega investicijsko vrednost le za 10-15%. Vlagatelj je mnenja, da je bila obrazložitev nove odločitve za namen ohranitve prvotne razvrstitve natečajnih elaboratov prilagojena. Zatrjuje tudi, da prvonagrajeni elaborat, ne glede na mnenje izvedenca za investicije, prvega podmerila drugega merila (gospodarne izvedbe gradnje), ne izpolnjuje. Tudi, če se dana priporočila ocenjevalne komisije upošteva, bi moral prvonagrajeni natečajnik racionalizirati svojo rešitev v takem obsegu, da bi to pomenilo pripravo povsem nove arhitekturne rešitve, s čemer bi bila kršena temeljna načela pri pripravi in izvedbi javnega natečaja, kot izhajajo iz 3. člena Pravilnika.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da prvouvrščen elaborat zaradi razčlenjene zasnove ne izpolnjuje niti drugega podmerila drugega merila (gospodarno vzdrževanje in obratovanje objektov in ureditev v celotnem življenjskem ciklu). Prvonagrajena rešitev predlaga negospodarno izvedbo investicije kot celote in je v nasprotju tudi s petim podmerilom drugega merila (skladnost s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov).

Vlagatelj zatrjuje, da natečajna komisija pri ocenjevanju prvonagrajenega elaborata ni upoštevala drugega merila, prvonagrajenega elaborata glede na drugo merilo ni ustrezno uvrstila, niti ni tega ustrezno obrazložila v dopolnitvi zaključnega poročila. Člani ocenjevalne komisije so z izborom natečajne rešitve, ki bistveno presega predviden finančni okvir investicije, diskriminirali in spravili v podrejen položaj ostale natečajnike, ki so dosledno upoštevali zahteve naročnika.

Vlagatelj še zatrjuje, da bi moral biti prvouvrščen elaborat vrednoten (točkovan) bistveno nižje od drugo uvrščenega, saj je cena izvedbe projekta 50% višja od drugo uvrščenega. Posledično bi moral biti prvonagrajeni elaborat po ostalih merilih vsaj 50% boljši od drugo uvrščenega, kar pa iz odločitve in poročil ocenjevalne komisije ne izhaja. Tudi iz opisov komisije ni mogoče razbrati, da je projekt v osnovi vsaj bistveno boljši od vseh ostalih in da bi bilo zato mogoče zaključiti, da se mu dodeli prvo nagrado, ne glede na to, da je po merilu gospodarnosti bistveno slabši.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana izpostavlja, da so navedbe vlagatelja o oceni vrednosti investicije njegovega elaborata zavajajoče in poudarja, da je pri pripravi natečajnega elaborata upošteval vse zahteve naročnika, tudi finančni okvir.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo pojasnjuje, da je v poglavju 9. *Vrednost investicije/GOI del* v dokumentu *Natečajna naloga* podal usmeritve glede finančnega okvirja investicije, ločeno po posameznih stavbah in pripadajočih zunanjih površinah. Niti v natečajni nalogi niti v okviru meril za ocenjevanje finančni okvir investicije ni bil določen kot pogoj oz. kot vsebinski izločitveni kriterij, pač pa le kot usmeritev naročnika.

Dalje pojasnjuje, so njegove ugotovitve in razlogi za odločitev po drugem merilu pojasnjeni v obrazložitvi izpodbijane odločitve. Priloženo ji je tudi poročilo izvedenca za investicije z dne 11. 5. 2023 ter pisni povzetek mnenja z dne 10. 8. 2023. Prvega izvedenec ni v ničemer prilagodil, kot trdi vlagatelj, pač pa je naknadno izdelal le še pisni povzetek mnenja, ki ga je ocenjevalni komisiji ustno podal na seji dne 11. 5. 2023. Naročnik pojasnjuje, da je sodelovanje izvedenca za

investicijo predvidel z namenom pridobiti nepristransko oceno vrednosti investicij glede na vrednosti, ki so jih v natečajnih rešitvah navedli natečajniki.

Naročnik izpostavlja, da je investicijska vrednost prvonagrajenega elaborata primerljiva z drugo nagrajeno rešitvijo, pa tudi z ostalimi natečajnimi elaborati in da vlagatelj njegovih ugotovitev glede ocene investicijske vrednosti prvonagrajenega elaborata ne izpodbija. Naročnik meni, da ne držijo navedbe vlagatelja, da naj bi prvonagrajena rešitev predstavljala negospodarno izvedbo investicije kot celote, pa tudi ne njegovi izračuni o tem, da bi morala biti prvonagrajena rešitev, glede na ocenjeno investicijsko vrednost, po drugih merilih vsaj za 50% boljša od drugih rešitev.

Naročnik pojasnjuje, da iz zaključnega poročila izhajajo priporočila žirije z racionalizacijo investicije vsem trem nagrajenim natečajnikom, ne le prvonagrajenemu. Tako pri prvi kot pri drugi rešitvi je racionalizacija predvidena z drugačnim izborom materialov, z manjšimi steklenimi površinami, z ukinitvijo (s strani naročnikova nepredvidenih) programov v parku, taka racionalizacija rešitve pa ne pomeni nove arhitekturne rešitve in povsem novega avtorskega dela, kot zatrjuje vlagatelj.

Naročnik zaključuje, da iz meril po zaporedju pomembnosti jasno izhaja, da rešitev, ki je manj ustrezna z vidika kvalitete vsebine, ne bo mogla nikoli bolje zadovoljiti naročnikovih vsebinskih zahtev, tudi, če je v smislu ocene investicije cenejša. Naročnik poudarja, da v projektnem natečaju ni bila predvidena »končna rešitev«, saj se bo le-ta oblikovala šele tekom procesa projektiranja, ob neposredni interakciji z naročnikom, in bo osnova za izdelavo OPPN.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v poglavju 9 *Vrednost investicije/GOI del* v dokumentu *Natečajna naloga* navedel, da mora zasnova objekta zagotoviti enostavno in ekonomično obratovanje in investicijsko vzdrževanje ter da morajo biti objekti zasnovani tako, da bo ob zagotavljanju primerne kakovosti tako v času gradnje, kot v času obratovanja, porabljeno čim manj sredstev. Pojasnil je ciljno investicijsko vrednost oz. ocenjen finančni okvir, ki skupaj znaša dobrih 19.300.000 EUR (enako tudi v točki 4.6 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja* v dokumentu *Natečajni pogoji*).

Oceno investicijske vrednosti je naročnik upošteval v okviru drugega merila za ocenjevanje, tj. merila gospodarnosti, trajnostnosti in energetske učinkovitosti, ki obsega več podmeril, med drugim podmerila gospodarne izvedbe gradnje, gospodarnega vzdrževanja in obratovanja objektov in ureditve v celotnem življenjskem ciklu, gospodarne izvedbe investicije kot celote, varnosti ter skladnosti s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov. Da bi ocena investicije predstavljala pogoj, katerega morebitno neizpolnjevanje (preseganje) bi vplivalo na pripustitev natečajnega elaborata k ocenjevanju, naročnik v natečajni dokumentaciji ni določil.

V izpodbijani odločitvi je naročnik glede ocenjevanja natečajnih elaboratov po drugem merilu pojasnil, da je komisija lastne ocene natečajnikov glede investicijske vrednosti podanih rešitev preverila s primerjalno analizo izvedenca za investicijo. V zvezi s prvonagrajenim elaboratom je bilo ugotovljeno, da je natečajnik svojo investicijsko vrednost, ki jo je ocenil na dobrih 30.000.000 EUR brez DDV, precenil za 10-15%, v zunanjo ureditev pa umeščal še dodatni program, za katerega ocenjevalna komisija priporoča, da se ga ukine. Po oceni izvedenca za investicijo znaša realna investicijska vrednost prvonagrajenega elaborata brez zunanje ureditve cca 19.550.000 EUR brez DDV, njeno realno vrednost pa bo zaradi razlik med elaborati glede količin površin v obdelavi mogoče določiti šele v nadaljnji fazi projektiranja. V zvezi z drugo nagrajenim elaboratom je bilo ugotovljeno, da je natečajnik svojo investicijsko vrednost, ki jo je ocenil na dobrih 20.000.000 EUR brez DDV, podcenil za cca 7%, saj v njej ni upošteval podzemne garaže in balkonov. Drugo nagrajeni elaborat je v primerjavi z ostalimi navedel najmanj površin za zunanjo ureditev, zato je njegova investicijska vrednost v tem delu manjša in predvsem iz tega razloga ni

primerljiva z investicijsko vrednostjo prvonagrajenega elaborata. Po oceni izvedenca za investicijo znaša realna investicijska vrednost drugo nagrajenega elaborata cca 19.400.000 EUR brez DDV. Upošteva je predstavljeno je ocenjevalna komisija ocenila, da je izvedba gradnje po prvonagrajenem elaboratu in drugo nagrajenem elaboratu primerljivo gospodarna in da je investicija pri prvouvrščenem elaboratu primerljiva ostalim natečajnim elaboratom. Dopolnjenemu zaključnemu poročilu je priložila tudi obe mnenji izvedenca za investicijo.

Glede na zgornjo obrazložitev naročnika in upošteva je obe poročili izvedenca za investicijo Državna revizijska komisija ugotavlja, da očitek vlagatelja o neustreznosti obrazložitve ocenjevanja natečajnih elaboratov po drugem merilu ni utemeljen, prav tako ni utemeljen njegov očitek, da je ocenjevalna komisija navedeno merilo pri ocenjevanju prvouvrščenega elaborata »ignorirala« in s tem ostale natečajnike neupravičeno diskriminirala.

Državna revizijska komisija dalje ugotavlja, da je neutemeljen tudi vlagatelj očitek, da ocena investicijske vrednosti prvonagrajenega elaborata bistveno presega ocenjen finančni okvir naročnika, pa tudi očitek, da le-ta za 70% presega njegovo (vlagateljevo) oceno investicijske vrednosti. Kot izhaja iz podrobne obrazložitve investicijske vrednosti, podane v izpodbijani odločitvi ter iz ugotovitev izvedenca za investicijo o precenjeni oceni investicijske vrednosti prvonagrajenega elaborata, njegovi realni investicijski vrednosti po ukinitvi dodatnih programov ter racionalizaciji investicije (ki je bila s strani ocenjevalne komisije sicer priporočena vsem nagrajenim natečajnim elaboratom), je investicijska vrednost prvonagrajenega elaborata, primerljiva tako drugo nagrajenemu elaboratu vlagatelja kot tudi drugim natečajnim elaboratom. Kot taka tudi ne odstopa od ocenjenega finančnega okvirja investicije, ki ga je naročnik predstavil v natečajni dokumentaciji. Pripomniti gre, da je bil vlagatelj seznanjen tako z obrazložitvijo ocene investicijske vrednosti prvonagrajenega elaborata, podano v izpodbijani odločitvi kot tudi z mnenji izvedenca za investicijo, pa jim po vsebini v zahtevku za revizijo ni nasprotoval, ampak je pri revizijskih očitkih izhajal zgolj iz lastne subjektivne ocene in izračunov, ki pa so se izkazali za neutemeljene.

Kot neutemeljene Državna revizijska komisija zavrača tudi navedbe vlagatelja o potrebnem nižjem točkovanju prvouvrščenega elaborata in posledični potrebni slabši uvrstitvi natečajnega elaborata glede na drugo merilo. Državna revizijska komisija namreč ni ugotovila, da bi investicijska vrednost prvonagrajenega elaborata (skladno s pojasnili izvedenca za investicijo) odstopala od naročnikovega ocenjenega finančnega okvirja investicije. Prav tako naročnik merilom ni določil relativne uteži, po katerih bi natečajne elaborate matematično ocenjeval in razvrščal, pač pa jih je določil opisno, v padajočem zaporedju po pomembnosti.

Državna revizijska komisija nazadnje še ugotavlja, da so vlagateljeve navedbe o prirejanju obrazložitve glede investicijskih vrednosti natečajnih elaboratov za potrebe ohranjanja njihove (prvotne) razvrstitve, navedbe o tem, da bi racionalizacija prvonagrajenega elaborata rezultirala v povsem novi arhitekturni rešitvi in navedbe o tem, da prvonagrajeni elaborat ne izpolnjuje več podmeril drugega merila zaradi izbrane razčlenjene zasnove, nekonkretizirane, pavšalne in nedokazane. Vlagatelj ustrezne dejstvene podlage, ki bi omogočala zaključek o prirejanju obrazložitve glede investicijske vrednosti natečajnih elaboratov, o posledicah predlagane racionalizacije prvonagrajenega elaborata in o neizpolnjevanju meril zaradi izbrane arhitekturne zasnove ni niti zatrjeval niti dokazoval.

Upošteva je predhodno navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj z očitki o nezakonitem ravnanju naročnika v okviru obravnavanega očitka pod točko II.a ni uspel.

- b. Glede vpliva razvejane stavbne tipologije *CSGM* na kakovost prostorske zasnove natečajnega območja

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da so za primerljivost vpliva izbora stavbne tipologije na kakovost prostorske zasnove merodajni različni urbanistični parametri. S tem v zvezi izpostavlja, da ima prvonagrajeni elaborat najvišji faktor zazidanosti, ki za delovanje objekta zahteva najvišji delež utrjenih površin na natečajnem območju in najnižji delež novo pridobljenega javnega odprtega prostora. Izpostavlja tudi, da ima prvonagrajeni elaborat enega najnižjih faktorjev zelenih površin, saj edini v severni polovici območja predvideva obsežno krčenje parka, v preostalem delu pa celo načrtuje nadaljnjo gradnjo (paviljon, ograjeno igrišče na mivki). Zatrjuje, da prvonagrajeni elaborat ne upošteva v gradivu podane dendrološke karte. Ob odločitvi za razvejano stavbno telo je ocenjevalna komisija po zatrjevanju vlagatelja očitno zanemarila ključne urbanistično arhitekturne parametre tudi za območje Parka mladih (faktor pozidanosti, parametri prostorskega razvoja, zviševanje pretočnosti prostora, vzpostavljanje trajnostnih urbano tvornih rešitev idr.)

Vlagatelj nasprotuje ugotovitvi ocenjevalne komisije, da členjeno stavbno telo najbolj uspešno povezuje objekte in njihove zunanje prostore s konceptom zasnove »Magdalenske promenade«. Glede na velikost območja in raznolikost programov bi bilo po njegovem mnenju smiselno zagovarjati, da promenada omogoča zvišano pretočnost območja, česar pa prvonagrajena rešitev ne vzpostavlja, saj edino pretočnost ponuja v smeri sever-jug, hkrati pa je na sredini tudi prekinjena s povečanim parkirnim žepom in dovozom za avtobuse in dostavna vozila. Problematike zniževanja pretočnosti območja v prvonagrajenem elaboratu ocenjevalna komisija ni prepoznala.

Dalje vlagatelj zatrjuje, da prostorska zasnova prvonagrajenega elaborata ne upošteva urbanističnih potreb po zagotavljanju ustreznega deleža zelenih površin glede na izjemno visok delež javnih stavb, pa tudi ne smernic, vezanih na trajnostne vidike oblikovanja odprtega prostora z vidika zviševanja bivalne kvalitete in odpornosti mesta.

Razvejana stavbna tipologija objekta CSGM prvonagrajene rešitve po zatrjevanju vlagatelja ne omogoča avtonomnih in prilagodljivih rešitev po programskih sklopih in ne dopušča nikakršnih sprememb s strani naročnika, ne da bi »izboljšave« vplivale na kvaliteto urbanistično arhitekturne rešitve ter na delež in kvaliteto odprtih površin. Prav tako ne omogoča nadaljnje fazne širitve objekta CSGM brez negativnega vpliva na kvaliteto urbanistično-arhitekturne rešitve. Vlagatelj meni, da je s tega vidika prvonagrajeni elaborat v popolnem nasprotju z navodili naročnika, da mora natečajna rešitev zagotoviti možnost vsestranskega prilagajanja stavb CSGM in možnost morebitne perspektivne dozidave/nadzidave, v primeru povečanja obsega delovanja zavoda.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da prvonagrajena rešitev krši navodila ureditvenega načrta, ki predvideva ohranitev vseh obstoječih zelenih površin: parka v severnem delu in vseh kvalitetnih drevoredov (razen tistega, ki je (bil) vzporeden s Srednjo živilsko šolo) in izvedbo novih zelenih površin: širitev parka v smeri proti Beograjski ulici, ureditev drevoredov ob peš poteh ter ureditev zelenih površin na celotnem območju v funkciji rahljanja in členitve prostora. Po navodilih ZVKDS je bilo potrebno upoštevati oblikovalske značilnosti prvotnega parka z značilno geometrijsko zasnovo ter osnovnimi poudarki.

Vlagatelj dalje zatrjuje, da gre pri umeščanju športnih igrišč v območje parka, ki je po prostorskem aktu MOM opredeljeno z oznako ZP, za neskladje zasnove s pogoji, usmeritvami in mnenji nosilcev prostora.

Vlagatelj prav tako zatrjuje, da je prostorska »potratnost« prvonagrajene rešitve v nasprotju z zahtevo naročnika, da naj natečajna rešitev omogoči racionalnost ob izgradnji, kasneje ob vzdrževanju in ob razgradnji objektov CSGM in športne dvorane ter zagotovi nizke obratovalne

stroške in ogljični odtis. To naj bi veljalo za arhitektonsko zasnovo, pa tudi za konstruktivni sistem, obrtniška in instalacijska dela ter vso opremo objektov CSGM in športne dvorane.

Poudarja še, da prvouvrščeni elaborat ne upošteva vseh izhodišč iz natečajne naloge, zato bi moral biti, če odstopanja niso natančno opredeljena in utemeljena, še pred ocenjevanjem, izločen. Na podlagi zaključnega poročila, njegove dopolnitve in odločitve ni mogoče ugotoviti, da so ta odstopanja natančno opredeljena in utemeljena s strani natečajnika, zaradi česar slednji ni izpolnil zahteve naročnika iz poglavja 7. *Merila za ocenjevanje* v dokumentu *Natečajni pogoji*.

Vlagatelj na podlagi navedenih pomanjkljivosti prvouvrščenega elaborata zaključuje, da ob doslednem upoštevanju projektne naloge in natečajnih meril, prvouvrščeni elaborat na podlagi prvega merila in prvega podmerila tretjega merila ne bi smel biti vrednoten bolje vsaj od drugo uvrščenega elaborata, če ne tudi od nekaterih drugih elaboratov.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana v vlogi z dne 12. 9. 2023 izpostavlja, da je primernost tipologije nagrajene rešitve stvar oblikovne in strokovne odločitve projektantske skupine glede na želje naročnika in da navedbe vlagatelja, podane v okviru obravnavnega očitka niso pravilne.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo uvodoma pojasnjuje, da so v izpodbijani odločitvi pojasnjene ugotovitve in razlogi glede rezultata ocenjevanja natečajnih elaboratov po merilih po zaporedju pomembnosti, s primerjalnimi prednostmi posameznega elaborata pred nižje uvrščenimi elaborati oz. slabostmi glede na rešitve višje uvrščenih elaboratov. Meni, da rezultat ocenjevanja ne more biti predmet izpodbijanja. Izpostavlja, da vlagatelj, izven predstavitve lastnega dojemanja višje uvrščene natečajne rešitve in subjektivnih kritik, njegovih zaključkov in ocene glede prvega merila ne izpodbija.

Naročnik najprej kot pavšalne in neizkazane zavrača vlagateljeve očitke, da prvonagrajena rešitev z razvejano tipologijo vzpostavlja najvišji faktor zazidanosti, enega najnižjih faktorjev zelenih površin, da za delovanje objekta zahteva najvišji delež utrjenih površin in da ne upošteva urbanističnih potreb po zagotavljanju ustreznega deleža zelenih površin. Glede na to, da so natečajne rešitve javno dostopne na spletni strani ZAPS, bi vlagatelj svoje navedbe lahko izkazal s kakšnim dokazom, pa tega ni storil.

Naročnik dalje pojasnjuje, da v projektne natečaju ni bila predvidena »končna« rešitev in da je bila prvonagrajenemu elaboratu v priporočilih podana usmeritev, da se nepredvidene programe v zunanji ureditvi (paviljon, ograjeno igrišče na mivki itd.) ukine, kar bo vplivalo tudi na končno izmero utrjenih in zelenih površin. Zasnova pri tem elaboratu, brez sprememb, je sicer predvidevala zelene površine na cca 30% celotnega območja. Naročnik izpostavlja, da vlagateljeva rešitev, kljub kompaktni zasnovi, ne zagotavlja sorazmerno več zunanjih zelenih površin. Pojasnjuje, da natečajnih rešitev ni mogoče ocenjevati zgolj s temi urbanističnimi parametri, pač pa je pomembna ocena celote vseh meril, v okviru vsakega posameznega merila pa celota medsebojno povezanih podmeril.

Navaja tudi, da vlagatelj subjektivno grajo stavbne tipologije izbrane rešitve utemeljuje z vplivom na kvaliteto prostorskega razvoja, in sicer izpostavlja faktor pozidanosti, ki v natečajni dokumentaciji sploh ni bil določen; s problematiko zniževanja pretočnosti, čeprav izbrana rešitev vzpostavlja navezavo po obeh oseh ter s parametri prostorskega razvoja, objekti za ograjo in vzpostavljanjem trajnostnih urbano tvornih rešitev, česar ne konkretizira in ne izkaže.

Naročnik pojasnjuje tudi, da morebitne kršitve ureditvenega načrta, navdih ZVKDS in prostorskega načrta ne predstavljajo razloga za izločitev elaborata iz ocenjevanja, saj so navedene le kot usmeritve, ki so se upoštevale pri primerjavi ocenjevalnih rešitev. Tudi sicer do

kršitev navedenih podlag ni prišlo, ker je v natečajni dokumentaciji pojasnjeno, da se bo natečajno območje urejalo z OPPN načrtom, ki bo izdelan na podlagi izbrane natečajne rešitve in da bo tudi pravila za posege na natečajnem območju določil OPPN, ki je trenutno še v fazi spreminjanja. Naročnik dodaja, da ocenjevalna komisija, ki je skladnost natečajnih elaboratov presojala v predstavljenih okvirih, pri prvonagrajenem elaboratu odstopanj ni ugotovila.

Naročnik kot neutemeljene zavrača navedbe vlagatelja glede neustrezne umestitve športnih igrišč v območje parka po prvonagrajeni rešitvi, saj le-ta ni bila prepovedana, pač pa prepuščena presoji natečajnikov.

Naročnik v zvezi z očitki vlagatelja glede neupoštevanja arborističnega načrta pojasnjuje, da je le-ta del arborističnega mnenja, ki je bil izdelan po objavi natečaja in objavljen naknadno, z namenom podaje usmeritev v fazi nadaljnjega projektiranja v zvezi z vprašanjem ohranitve pomembnejših dreves v ohranjenem delu parka po sprejetju OPPN. Gre torej za informacijo, ki bo pomembna predvsem v nadaljnji fazi projektiranja in kot taka še ne predstavlja pogoja, usmeritve in mnenja nosilcev urejanja prostora, kot ga bo v procesu sprejemanja OPPN podal pristojni zavod.

Naročnik še navaja, da vlagatelj ne pojasni, na katerih dejstvih in dokazih utemeljuje svoje navedbe, da prvonagrajena rešitev ne upošteva smernic, vezanih na trajnostne vidike oblikovanja odprtega prostora, da njena zasnova ne omogoča racionalnosti ob izgradnji, vzdrževanju in razgradnji in da ne zagotavlja nizkih obratovalnih stroškov in ogljičnega odtisa.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da je naročnik v natečajni dokumentaciji v zvezi z arhitekturno zasnovo CSGM in športne dvorane določil, da mora biti oblikovanje objekta sodobno in v primernem odnosu do stavbne tipologije v okolici (poglavje 6. *Projektna naloga za Center za sluh in govor Maribor (CSGM)* in točka 7.3 poglavja 7. *Projektna naloga za športno dvorano srednjih šol* v dokumentu *Natečajna naloga*). Določil je tudi, naj funkcionalna zasnova objekta CSGM omogoči jasno in pregledno stavbo ali več stavb s smiselno razporejenimi organizacijskimi sklopi (točka 6.2 poglavja 6. *Projektna naloga za center za sluh in govor Maribor (CSGM)* v dokumentu *Natečajna naloga*).

Da bi naročnik koncept arhitekturne zasnove v natečajni dokumentaciji vnaprej opredelil, iz natečajne dokumentacije ne izhaja. Odločitev o tem, ali se bodo pri oblikovanju rešitev v natečajnem elaboratu odločili za kompaktno arhitekturno zasnovo, razvejano arhitekturno zasnovo ali kombinacijo obeh, je torej prepustil samim natečajnikom. Naročnik nobene od arhitekturnih zasnov ni določil kot pogoj, katerega izpolnjevanje je potrebno, da se elaborat lahko pripusti v ocenjevanje, pač pa je v natečajnih elaboratih predlagano arhitekturno zasnovo ocenjeval v okviru prvega podmerila prvega merila (tj. urbanistična umestitev in členitev stavbnih volumnov v okviru kakovosti urbanistične, programske – funkcionalne, arhitekturne in krajinsko arhitekturne zasnove), upošteval pa jo je tudi pri ocenjevanju v okviru drugega merila.

Prvouvršeni udeleženec je v natečajnem elaboratu predvidel razvejano arhitekturno zasnovo (navedeno med strankami ni sporno). Ocenjevalna komisija je, kot izhaja iz točke 4.2 dopolnitve zaključnega poročila, razvejano arhitekturno zasnovo glede na specifične uporabnika prepoznala za primernejšo kot kompaktno arhitekturno zasnovo z vidika več različnih urbanističnih parametrov. Kot je pojasnjeno, taka zasnova omogoča izvajanje specifičnega pedagoškega procesa na terenu, v atrijih, zalivih in ložah, s čemer je dana pravšnja mera interakcije z zunanjim prostorom, za razliko od kompaktnejše arhitekturne zasnove, ki s povišanjem višinskega gabarita sicer pušča več odprtega zunanjega prostora, a je bila zaradi introvertiranosti zasnove prepoznana kot manj primerna za izvajanje specifičnega pedagoškega procesa. Pojasnjeno je

tudi, da nižje členjeni stavbni kompleksi, razprostrti po večji površini natečajnega območja, zagotavljajo bolj uspešno prostorsko gradacijo in bolj razgibano programsko členitev.

Vlagatelj (ki je v natečajnem elaboratu predvidel kompaktno arhitekturno zasnovo) se z oceno ocenjevalne komisije o tem, da je razvejana arhitekturna zasnova glede na specifične uporabnika v konkretnem natečajnem postopku primernejša kot druge vrste arhitekturnih zasnov, ne strinja. S tem v zvezi izpostavlja različne urbanistične parametre (faktor zazidanosti parcele, faktor zelenih površin, parametri prostorskega razvoja itd.) in opisno navaja njihovo doseganje v prvonagrajenem elaboratu zlasti ob primerjavi s svojim natečajnim elaboratom (*»najvišji faktor zazidanosti«, »rešitev vzpostavlja enega najnižjih faktorjev zelenih površin«, »najnižji delež novo pridobljenega javnega prostora«* ipd.), pri čemer ne zatrjuje npr. da izpostavljeni faktorji ne bi dosegali minimumov, kot jih je naročnik določil v natečajni dokumentaciji (npr. točka 5.22 poglavja 5. *Projektna naloga za urbanistično in krajinsko ureditev območja*). Nasprotuje tudi ugotovitvi ocenjevalne komisije, da členjeno stavbno telo najbolj uspešno povezuje objekte in zunanje prostore s konceptom zasnove promenade in zatrjuje, da ocenjevalna komisija problematike zniževanja pretočnosti območja v prvonagrajenem elaboratu ni prepoznala.

Kot uvodoma že pojasnjeno, ocenjevanje natečajnih elaboratov in njihovo vrednotenje v okviru meril predstavlja opravilo strokovne narave, v okviru katerega ocenjevalna komisija strokovno ocenjuje in vrednoti primernost rešitev iz natečajnih elaboratov po vnaprej znanih objektivnih kriterijih. Ker ocena primernosti predlagane rešitve arhitekturne zasnove, podana s strani ocenjevalne komisije, predstavlja rezultat uporabe vnaprej opredeljenih objektivnih meril, njene ustreznosti v postopku pravnega varstva ni mogoče izpodbijati (ali presoјati) in vanjo v tem smislu tudi ni mogoče posegati. Vsled navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj z zgornjimi očitki, ki jih izvaja zlasti iz subjektivnega prepričanja o neustreznosti prvonagrajene rešitve in s katerimi nasprotuje sami oceni ocenjevalne komisije o tem, da (in zakaj) je razvejano stavbno tipologijo na natečajnem območju ocenila kot primernejšo od drugih arhitekturnih zasnov, ne more uspeti.

V zvezi z očitki vlagatelja, da prvonagrajeni elaborat z razvejano stavbno tipologijo ne upošteva urbanističnih potreb po zagotavljanju ustreznega deleža zelenih površin, da ne upošteva dendrološke karte in da ne upošteva smernic, vezanih na trajnostne vidike oblikovanja odprtega prostora z vidika zviševanja bivalne kvalitete in odpornosti mesta, Državna revizijska komisija ugotavlja, da so nekonkretizirani in da vlagatelj z njimi ne preseže ravni pavšalnega zatrjevanja. V zvezi z očitkom vlagatelja, da prvonagrajeni elaborat ne zagotavlja zelene pretočnosti po obeh oseh (sever-jug, vzhod-zahod) Državna revizijska komisija ugotavlja, da ga vlagatelj z ničemer ni dokazal (tudi do navedb naročnika iz odločitve o zahtevku za revizijo, da prvonagrajeni elaborat zagotavlja pretočnost po obeh oseh, se vlagatelj ni opredelil). Pravno relevantnih dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče sprejeti zaključke v zvezi z zgoraj izpostavljenimi očitki tako vlagatelj ni zatrjeval (očitki iz prve povedi tega odstavka) in ni dokazoval (očitek iz druge povedi tega odstavka).

Vlagatelj dalje zatrjuje, da je prvonagrajena rešitev v nasprotju z naročnikovo zahtevo po zagotovitvi možnosti vsestranskega prilagajanja stavb ter dozidave/nadzidave v primeru povečanja obsega delovanja zavoda brez da bi to vplivalo na kvaliteto urbanistično arhitekturne rešitve. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v natečajni dokumentaciji navedel, da mora natečajna rešitev zagotoviti možnost vsestranskega prilagajanja stavb CSGM, tako da bo lahko funkcionalno daljše obdobje služila svojemu namenu. V ta namen je zahteval, da natečajniki zagotovijo prilagodljivost kompleksa in posameznih zgradb ter notranjega prostora ter omogočijo morebitne perspektivne dozidave/nadzidave za primeru povečanja obsega delovanja zavoda (točka 4.4 poglavja 4. *Izhodišča za natečajno nalogo* v dokumentu *Natečajna naloga*). Vlagatelj, ki v svojih zatrjevanjih ponovno izhaja predvsem iz lastne graje razvejane stavbne

tipologije, je v svojih navedbah pavšalen in nekonkreten, saj le posplošeno zatrjuje, da prvonagrajena rešitev ne omogoča avtonomnih in prilagodljivih rešitev in nadaljnje fazne širitve brez posega oz. negativnega vpliva na kvaliteto predlagane rešitve. S takimi navedbami vlagatelj ustrezne dejstvene podlage, ki bi omogočala zaključek o tem, da prvonagrajena rešitev ne omogoča prilagajanja stavb brez vpliva na kvaliteto rešitve ni niti zatrjeval niti dokazoval.

Vlagatelj prvonagrajenemu elaboratu očita tudi, da ni skladen z ureditvenim načrtom in prostorskim aktom in zato ne izpolnjuje tretjega merila (tj. skladnost zasnove s pogoji, usmeritvami in mnenji nosilcev urejanja prostora ter smiselno upoštevanje določil OPN, ki je v fazi sprejemanja). S tem v zvezi Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da je naročnik v natečajni dokumentaciji pojasnil, da na natečajnem območju sicer še vedno velja Ureditveni načrt iz leta 1994, da bo natečajno območje izvzeto iz novega prostorskega akta OPN za Mestno občino Maribor in da se bo natečajno območje in pravila za posege vanj urejalo s posebnim OPPN načrtom, ki bo izdelan na podlagi izbrane natečajne rešitve, ob upoštevanju splošne prostorske regulative. Pojasnil je tudi, da so iz tega razloga določbe prostorskih aktov oz. njihov smiseln povzetek navedene zgolj orientacijsko in v pomoč natečajnikom. Navedel je še, naj se vse pogoje in informacije iz povzetih dokumentov nosilcev urejanja prostora smiselno prilagodi natečajni osnovi (podtočka 3.2.6 točke 3.2 poglavja 3. *Prostorski akti in pogoji nosilcev urejanja prostora* v dokumentu *Natečajna naloga*; tudi točka 5.2 poglavja 5. *Projektna naloga za urbanistično in krajinsko ureditev območja* v dokumentu *Natečajna naloga*).

Kot izhaja iz zgoraj navedenega, je naročnik v zvezi s pogoji in mnenji nosilcev urejanja prostora, pridobljenimi pred objavo predmetnega natečaja, izrecno zapisal, naj jih natečajniki smiselno prilagodijo natečajni zasnovi, določbe OPN, ki je v pripravi, pa naj jim bodo pri pripravi natečajnih elaboratov zgolj v pomoč. Drugačna razlaga naročnikovih usmeritev v natečajni dokumentaciji, za katero se zavzema vlagatelj (tj. stroga skladnost z navedenimi zahtevami), je v nasprotju z namenom projektnega natečaja, katerega cilj je pridobiti najbolj ustrezno rešitev. Ker natečajni elaborat ni končen izdelek (kar večkrat poudari naročnik, izhaja pa tudi iz zadnjega odstavka točke 4.15 poglavja 4. *Natečajni pogoji – v kronološkem zaporedju izvedbe natečaja* v dokumentu *Natečajni pogoji*) ni mogoče pričakovati, da bodo rešitve vključevale tudi že vsa navodila in usmeritve naročnika. V zvezi z očitkom o neskladju prvonagrajenega elaborata z ureditvenim načrtom gre sicer ugotoviti, da vlagatelj le povzema besedilo naročnika iz natečajne dokumentacije glede ohranitve obstoječih in izvedbe novih zelenih površin, kot izhaja iz podtočke 3.2.2 točke 3.2 poglavja 3. *Prostorski akti in pogoji nosilcev urejanja prostora* v dokumentu *Natečajna naloga*), svojega očitka pa v ničemer ne konkretizira; v zvezi z očitkom o neskladju prvonagrajenega elaborata s prostorskim načrtom pa z ničemer ne izkaže. Takšne dejstvene podlage, ki bi omogočala zaključke o neskladju prvonagrajene rešitve s prostorskimi akti, vlagatelj tako niti ne zatrjuje in niti ne dokazuje.

Dalje Državna revizijska komisija v zvezi z očitkom vlagatelja, da prvonagrajena rešitev ni skladna z zahtevo naročnika glede racionalnosti ob izgradnji, vzdrževanju in razgradnji objektov ter zahtevo glede nizkih obratovalnih stroškov, ugotavlja, da vlagatelj tudi s tem v zvezi le povzema besedilo naročnika iz natečajne dokumentacije glede splošnih usmeritev pri pripravi natečajnega elaborata, kot izhaja iz točke 4.4 poglavja 4. *Izhodišča za natečajno nalogo* v dokumentu *Natečajna naloga*), svojega očitka pa v ničemer ne konkretizira. S tako podanimi navedbami vlagatelj ni izpolnil svojega trditvenega bremena, saj ni navedel nobenih pravno relevantnih dejstev, ki bi omogočala zaključek o neskladnosti prvonagrajene rešitve z izpostavljeno zahtevo naročnika.

Ker vlagatelj z obravnavanimi očitki glede odstopanj prvonagrajenega elaborata od izhodišč iz natečajne naloge ni uspel, po presoji Državne revizijske komisije tudi ni mogoče ugotoviti, da bi prvonagrajeni natečajnik kršil zahtevo naročnika iz poglavja 7. *Merila za ocenjevanje* v

dokumentu *Natečajni pogoji* glede potrebne utemeljitve morebitnih odstopanj od predvidenega programa/usmeritev in določil natečajne naloge v natečajnem elaboratu.

Upošteva predhodno navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj z očitki o nezakonitem ravnanju naročnika v okviru obravnavanega očitka pod točko II.b ni uspel.

c. Glede netrajnostne gradnje

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da prvonagrajeni elaborat prinaša izmed vseh natečajnih rešitev eno najmanj ugodnih razmerij med zunanjo površino in zazidano površino glede na deleže ustvarjenega javnega odprtega prostora oz. izjemno visok faktor pozidanosti, saj zazidana površina prvonagrajene rešitve znaša 8.483 m², drugo nagrajene pa 5.860 m². Dalje zatrjuje, da prvonagrajena rešitev hkrati vzpostavlja enega najbolj netrajnostnih objektov (stavba CSGM), ker ima enega od najbolj neugodnih deležev površin streh in fasadnega ovoja. Navedeno po njegovem mnenju odpira vprašanje, s čim in kako opravičevati investicijo z vidika vzdrževanja in upravljanja stavbe.

Vlagatelj zatrjuje tudi, da razvejana tipologija objekta CSGM ne omogoča avtonomnih in prilagodljivih rešitev po programskih sklopih in ne dopušča kakršnihkoli sprememb s strani naročnika, ne da bi »izboljšave« vplivale na kvaliteto urbanistično-arhitekturne rešitve. Navaja, da objekta CSGM brez večjih sprememb, glede na priporočila komisije, ob ohranjanju koncepta arhitekturne zasnove, ne bo mogoče racionalizirati, zato je odločitev naročnika oz. ocena natečajne komisije v tem delu neskladna s pogoji v razpisu.

Udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana v vlogi z dne 12. 9. 2023 navaja, da pozidanost ni edini pokazatelj trajnostne gradnje in s tem v zvezi izčrpno našteva tudi druge pokazatelje. Izpostavlja tudi, da prvonagrajeni elaborat lahko uspešno reši vsa dodatna priporočila, brez spremembe arhitekturno-urbanistične zasnove.

Naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo odgovarja, da očitki vlagatelja niso niti obrazloženi niti dokazani. Naročnik meni, da vlagatelj s ponujanjem vprašanj, ki se mu postavljajo ob prvonagrajeni rešitvi, ne more dokazati zatrjevanj o nezakonitostih žirije pri ocenjevanju prejetih elaboratov.

Državna revizijska komisija najprej ugotavlja, da vlagatelj s svojimi navedbami v prvem delu obravnavanega očitka smiselno zatrjuje, da prvonagrajeni elaborat ne izpolnjuje petega podmerila drugega merila (tj. skladnost s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov v okviru merila gospodarnosti, trajnostnosti in energetske učinkovitosti) in da tega naročnik v oceni prvonagrajenega elaborata ni ustrezno upošteval.

V izpodbijani odločitvi je naročnik med drugim pojasnil, da se trajnostni principi gradnje ne merijo zgolj s faktorjem zazidanosti in razmerji stavbne površine napram fasadnem ovoju, ampak so širšega pomena in vključujejo tudi okoljske, ekonomsko tehnične, gospodarne vidike, uporabo okolju prijaznih materialov in izdelkov, itd., glede na konkretne cilje natečajnega postopka pa tudi vidik univerzalne dostopnosti uporabnikov stavbe CSGM. Ugotovil je, da prvonagrajeni elaborat podmerilo skladnosti s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov izpolnjuje. Pri tej ugotovitvi naročnik ni upošteval le parametrov, ki jih kot domnevno neustrezne izpostavlja vlagatelj, pač pa tudi množico drugih, na celoti katerih je utemeljeval svojo oceno in vrednotenje prvonagrajene rešitve po navedenem merilu.

Kot je Državna revizijska komisija pojasnila v uvodnem delu točke II. obrazložitve tega sklepa, je ocenjevanje natečajnih elaboratov in njihovo vrednotenje v okviru meril opravilo strokovne

narave, v okviru katerega ocenjevalna komisija strokovno ocenjuje in vrednoti primernost rešitev iz natečajnih elaboratov po vnaprej znanih objektivnih kriterijih. Pojasnila je tudi, da v (obrazloženo podano) oceno naročnika, ki predstavlja rezultat uporabe vnaprej opredeljenih objektivnih meril, ni mogoče posegati. Vsled navedenega vlagatelj z zgoraj izpostavljenimi očitki, ki jih izvaja zlasti iz subjektivnega prepričanja o neustreznosti arhitekturne zasnove prvonagrajene rešitve in s katerimi nasprotuje sami oceni ocenjevalne komisije o tem, da (in zakaj) je prvonagrajeni elaborat skladen s trajnostnimi načeli oblikovanja javnih prostorov, ne more uspeti.

Državna revizijska komisija še ugotavlja, da je navedbe vlagatelja iz drugega dela obravnavanega očitka, tj. da prvonagrajeni elaborat ne omogoča avtonomnih in prilagodljivih rešitev in nadaljnje širitve brez posega v kvaliteto predlagane rešitve, obravnavala že v točki II.b obrazložitve tega sklepa in ugotovila, da niso utemeljene. V izogib ponavljanju se na svojo, zgoraj podano in s tem povezano obrazložitev na tem mestu sklicuje.

Upoštevanje predhodno navedeno Državna revizijska komisija zaključuje, da vlagatelj z očitki o nezakonitem ravnanju naročnika v okviru obravnavanega očitka pod točko II.c ni uspel.

III. Sklepno

Upoštevanje predhodno navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni uspel izkazati nobene od kršitev, ki jih v zahtevku za revizijo očita naročniku pri ocenjevanju natečajnega elaborata udeleženca Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana, podelitvi prve nagrade temu natečajnemu elaboratu in sprejemu izpodbijane odločitve. V posledici ugotovljenega je Državna revizijska komisija vlagateljev zahtevek za revizijo, na podlagi 1. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval povrnitev stroškov postopka pravnega varstva. Ker vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, njegovo zahtevo za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa utemeljena.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednica senata:
mag. Zlata Jerman,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj,
- udeleženec Atelje Hočevar d.o.o., Ljubljana,
- udeleženec Arhisol d.o.o., Maribor,

- naročnik,
- RS, MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.